חילך מאוריתא

מצוי בידי מכתב שנכתב לחברי בישיבות ההסדר השונות ערב גיוסם לצה"ל (פסח התשמ"ג). במכתב זה ניסיתי לבטא את תמציתי הרעיונות וצורת ההסתכלות שלי, על הנושא בו מדובר!

התלבטנו האם לשנות מכתב זה למאמר, לבסוף הוחלט להשאירו כך. ממילא מובך לכל שהסגנון קצת משונה, והתוכן – אינו מקיף את כל שיכול היה להאמר.

ובצירוף תקוה שהדברים מוארים באור נכון, ושיהיו תקפים גם להבא.

קובי

ודאי שאיני צריך לזרז למזורזים שכמותכם, רק כיוון שלכתיבה יש ערך בפני-עצמו, בודאי יועיל הדבר לי אישית, בכך שכתבתי את הדברים ויכנסו עמוק יותר בלבי, וכך אהיה חייב לעשות כך - כי נאה דורש וכו'...

ולתוכנם של דברים, ודאי כבר למדתם, ואני רק חוזר ומזכיר, וחשוב מאד שנדעם תמיד!

אנו הולכים בעז"ה לשרת בצבא הגנה לישראל – צבא הקודש!
אין הצבא והישיבה שני דברים מנותקים זה מזה – אדרבא, אלו שניים,
המשלימים זה את זה. שהרי מקובל "ספרא וסייפא ירדו כרוכים מן השמים"
(כלשון ויקרא רבה פ' לה') המימוש המעשי בצבא יבוא לידי ביטוי כפי
מידת ההכנה שבישיבה. אולם, שם בצבא, בטירונות ובשאר המקומות שנגיע
אליהם – אין הדברים קלים ופשוטים כ"כ כמו בישיבה; אין מניין שני,
וא"א לאחר לאימונים! – ואם נרדמת אחר מסדר השכמה – פירושו של דבר,
אחד מן השניים: 1. תפילה דפוקה. 2. בכלל לא תפילה.

תמיד קיים הפער בין הרצוי למצוי, ומי מאיתנו אינו יודע שניצול הזמן בישיבה טוב יותר מאשר בבית, כי הדעת הרגילה - שהורגלנו בה תמיד - אינה נותנת להבין אחרת. היא סוברת, שהבית אינו קשור לישיבה. הקדושה, הכוונות בתפילה וכדו'... קשורים הרבה יותר לישיבה מאשר לבית אם בכלל!

השכל, שהתוסף בנו מעת לומדנו בישיבה, אומר לנו בעצם: לא כך!

נכון שבישיבה יש הרגשה של יותר, אך הרבה מאד מזה צריך להופיע על ידינו בתוך הבית. עלינו לדאוג לראות נכונה את פני הדברים – קדושת הישיבה חייבת לחדור אל תוככי הבית ובכך – להעלות אותו. תורתנו היא תורת חיים. ערכי הקודש שלנו אינם נשארים בגדר של אידיאלים גרידא, אלא מוטלת עלינו חובה מפורשת לממשם בחיי המעשה יום-יום. "נמנו וגמרו גדול תלמוד המביא לידי מעשה"...

תלמודנו שהוא "חיי עולם אשר נטע בתוכנו" (עיין ב"טור" באו"ח סי קלט) – הוא תלמוד של קיום, תלמוד של "ללמוד וללמד" – של המשכת השכינה והגילוי העצום של מעמד הר סיני אל תוך עניני העולם הזה בכל זמן. לכך מלווה ההרגשה והידיעה, שהקב"ה "מלא כל הארץ כבודו". (ישעיהו ו' ועיין בתרגום יונתן שם!) ועלינו לגלות כל זאת במעשי ידינו ממש יום-יום, שעה שעה, בכל זמן ובכל מקום – ופועל ידינו ירצר

כל דבר בעולם הוא בעצם גילוי של קדושה בדרגתו שלו, גם אם אינו נראה כך מתחילה. וכדי להבין זאת – יש לעמול! וביסודם של דברים, צריכה לבוא ההבנה, שהכלים הגשמיים לכאורה, נועדו בעצם באמת למטרת הקודש – וזהו ערכם המיוחד והמכופל.

כך לדוגמה מקובל "נפש בריאה בגוף בריא" - כיוון שיש ערך עליו וקדוש לגוף. הוא הכלי המחזיק את הנשמה - ולו רק בגלל זה, יש לתת לו את הערך הראוי. כך בנוגע לכל תחומי האדם הפרטי האישי, וכך בנוגע לאדם הכללי, לישראל, הכללי יותר: המדינה, הספרות, האמנות, הספורט, אלו (ודומיהם) - הם כלי ביטוי עצומים של מחשבות, רגשות-נפשיים, טבע גופניים ישרים.

ישראל נועדו להיות בעולם אומה, שחיה ומתפקדת לאור השכינה השרויה בתוכה. אין הדבר אומר, שנהיה ללא צבא, אוניברסיטאות, חקלאות, מומחי מדיניים, מדענים ועוד.

אדרבא - יחודנו, בכך שאנו כאומה ממשית, חיה באור מיוחד, השרוי בכל אותם דברים שהזכרנו, המצויים גם אצל שאר העמים אבל בהקטנה. ומכאך אולי נובעת קנאותם הרבה של שונאינו (ואולי גם של אוהבינו...?

הדברים אמורים לגבי הרבה ענינים, אולם כאשר מדובר בשרות בצה"ל,
הרי שנוסף לכל הדברים הנ"ל – מתוספת קדושה, מתוסף מימד עליון וחשוב
יותר: כשמדובר בשירות בצה"ל, הרי שמדובר בגילוי עצום וקדוש של הגבו
הישראלית המיוחדת. דבר שזמן רב נשאר קפוא בתוכנו ואנו התחמקנו והרח
והרחקנו ודחקנו מידה זו לקרן זוית... הרי שמדובר בהכנה מעשית לקרא
מלחמות המצווה, שעוד נכונו לנו. במלחמות מצווה אלו ועל ידיהן,
מטרתנו אחת: לגבור על אויבינו הקמים להשמידנו! להתגבר על אלו שמנסי
להפריע לנו בהגשמת יעודנו האלוקי בעולם – (כשהבסיס לו הוא הקמת
מדינה שקטה מאויבים; ממשלה ומלכות).

אנו, בהיותנו בני תורה, המנסים להבין בצורה אמיתית ועמוקה את תופעת הזמן וההיסטוריה, המבינים שלעם ישראל יש יעוד ועליו להגשימו, יוצאים לעזור במגמה אלקית זו ע"י שירות בצה"ל. עלינו להיות "פועלים עם אל" ואנו אכן עומדים לעשות זאת! ולכן אנו צריכים לדעת ולזכור, שחלה עלינו מצוות המלחמה. ובקיום מצוות – הרוצה להדר, תבוא עליו ברכה! זוהי ממש מצוה כמו שאר המצוות (רק שהיא ארוכה יותר!)

ויסודה של מצוה זו, הלא הוא כדברי רכינו הרמב"ן כהשגותיו לספר המצוות של הרמב"ם, מצות עשה ד': "שנצטוינו לרשת את הארץ, אשר נתן האל יתעלה לאבותינו, לאברהם, ליצחק וליעקב, ולא נעזבנה ביד זולתנו מן האומות או לשממה והוא אמרו להם "והורשתם את הארץ" ... ומוכח מתוך דבריו, שמצוה דאורייתא לרמב"ן, שאסור לנו לעזוב את ארצנו ביד אחת מן האומות – וזו היא מלחמתנו הצודקת והמוסרית. כעת אנו יוצאים בע"ה למערכות ישראל, שדוד מכנה אותן, בדבריו אל גולית,

אנו יוצאים מהישיבה עם כל המטען, שהספקנו לרכוש בזמן הקצר הזה ויוצאים למערכה אחרת – לשרת בצה"ל! עלינו מוטלת אחריות כפולה ומכופלת בתור היותינו בחורי ישיבה, המבינים, שהצבא קשור ישירות לתורה שלמדנו – ועלינו להגשים כעת בפועל!

ובשני מישורים עיקריים: א. לממש את כל מה שלמדנו ושמענו ביחס למדינה, קיומה הפיזי בבחינת ביסוס החול למטרת הקודש, שיושפע על ידינו בע"ה אח"כ!

ב. לדאוג לקיום המצוות בצורה מלאה ושלמה, למרות הקשיים, שיהיו ויבואו - שלא יגרם ח"ו חילול השם. ובעצם יתירה מזו - בקיומן הראוי ובמסירות הנפש הנכונה לקדש שם שמיים, המופיע על-ידינו בתחתונים - בעולם הזה. (עיין "ישראל ותחייתו" א').

ובודאי בזמן הזה, שחלק גדול מאתנו מתגייס מיד לאחר בין הזמנים, ספק אם נספיק עוד "לחזור" לישיבה. וב"בין הזמנים" – זה לא בדיוק כמו בישיבה – מניסיון אישי! העמלות אינה באותה מידה, הכוונה בתפילות יורדת כמעט בהכרח, ובכלל ההרגשה האישית פוחתת, וחבל שניגשים לצה"ל בפחיתות נפשית. להיפך! צריך להגיע לצה"ל מתוך גבורת הנפש עצמה ובשיא העליה. דבר, שאם לא נתכונן אליו היטב מעתה – לא נשיג אותו, וחבל!

- ולסיום: 1. לצה"ל נגיע בע"ה בכל מקרה.
- 2. כפי מידת ההכנה שלנו כך יראה השירות: כידוע: לכל מטבע שני צדדים ולנו יש אינטרס, שהעסק יעבור טוב.
 - .3 שים לב: צה"ל זה אתה.

ואתה - גם נושא דיגלה של היהדות בצה"ל

ה' יצליח דרכנו

כה לחיי

קובי

נ.ב.

ממליץ מאד כספר חובה לקריאה ובמיוחד לפני היציאה לשירות (חוץ מספרים אחרים שודאי קראתם) את הספר שיצא לזכרו של הקדוש והיקר חנן קרוטהמר הי"ד! הנקרא - "קולי אל הי את - חנו".

* * *

"חשבתי שבצבא יהיה קל להיות יהודי ולקיים מצוות כמו שצריך.
וראיתי שזה לא כך. פשוט משום שיש גורמים שמפריעים לתהליך הנורמלי
של החיים הדתיים והם התנאים האוביקטיביים. כוונתי היא לאוירה
הגרועה, ולאו דוקא ההשמצות או הקינטורים מצד המפקדים או חיילים
אחרים, אלא שבצבא יש אוירה של לא ללמוד, מין אוירה של הרחוב,
וזה ענין גדול מאוד להישמר שם מכל הבעיות הללו, ולא תמיד עומדים
בהם, על אף שזה אתגר רציני מאוד, ואני אוהב את האתגרים שאני
מציב לעצמי".

(מתוך הספר "קולי אל ה' את-חנן")